

Rosh Hashana

Deze eerste twee Torah-gedeelten Nitsavim , wordt altijd vlak voor Rosj Hasjana gelezen en begint heel toepasselijk: "Jullie staan vandaag allemaal voor HaShem, jullie God..." Het vers wordt traditioneel gezien als een toespeling op Rosh Hashana, wanneer elke persoon dus niemand uitgezonderd staat voor God en wordt geoordeeld. De Torah zegt vandaag , wat één dag impliceert, maar toch viert iedereen Rosh Hashana over twee dagen. Dit geldt zelfs in Israël, waar yom tovs (goede dagen) meestal maar één dag worden gevierd.

De reden hiervoor is dat er in de oudheid geen vaste kalender was, dus werd er een nieuwe maand uitgeroepen op basis van de getuigenis van twee getuigen. Toen de nieuwe maand in Jeruzalem was uitgeroepen, werden er boodschappers uitgezonden om de rest van de gemeenschappen in het Heilige Land en daarbuiten te informeren. Gemeenschappen die ver van Israël verwijderd waren, ontvingen het bericht pas twee of drie weken later, dus moesten ze de feestdagen vaak in acht nemen op basis van hun eigen (twijfelachtige) mening over wanneer de feestdag zou moeten zijn. Daarom hielden ze elke yom tov twee dagen vast.

Rosh Hashana is echter de enige feestdag die op de allereerste dag van de maand valt, dus zodra de nieuwe maand Tisjrei werd uitgeroepen, was het dan ook meteen Rosh Hashana en konden er geen boodschappers worden gestuurd! Dus zelfs gemeenschappen in heel Israël zouden de feestdag twee dagen vieren, op basis van hun eigen waarnemingen.

Hoewel we tegenwoordig een vaste kalender hebben en er niet langer een nieuwe maand wordt uitgeroepen op basis van getuigen, worden er nog steeds twee dagen in acht genomen, omdat gevestigde tradities permanente wetten worden aangehouden. Dit is natuurlijk slechts de eenvoudigste verklaring, want er zijn zeker diepere redenen om twee dagen in acht te nemen, vooral als het gaat om Rosh Hashana.

Oordeel in Eden

Rosh Hashana herdenkt de dag dat HaShem Adam en Chava schiep. Op diezelfde dag at het eerste paar de Verboden Vrucht, werd geoordeeld en verbannen uit de Hof van Eden. Oorspronkelijk waren ze onsterfelijk gemaakt. Nu hadden ze de dood in de wereld gebracht en HaShem bepaalde dat er een einde zou komen aan hun aardse leven. Adam en Chava waren, niet verrassend, de eerste mensen die in het Boek des Doods werden ingeschreven. Sindsdien wordt elk jaar, op de verjaardag van de schepping en het oordeel van de mens, elk mens (joods of niet) geoordeeld in de hemelse rechtbank en ingeschreven in het boek des levens, of het boek des doods.

Dit is het idee achter de symbolische consumptie van appels in honing. In de Joodse traditie wordt de Hof van Eden vergeleken met een appelboomgaard, met de geur van de lucht in Eden als die van appels. (Dat gezegd hebbende, het is geen Joodse traditie dat de Verboden Vrucht zelf een appel was!) De appel doet ons denken aan de Tuin - van Adam en Chava en hun oordeel - en we dopen hem in honing zodat ons oordeel hopelijk zoet zou zijn.

Maar wat gebeurt er als Rosh Hashana op Shabbat valt? Het is algemeen bekend dat er geen oordeel is op Shabbat. Het hemelse hof rust, en zelfs de zielen in Gehinnom zouden een vrije dag hebben. Dit wordt geïllustreerd door een beroemde uitwisseling in de Talmud (Sanhedrin 65b) tussen Rabbi

Akiva en de toenmalige Romeinse gouverneur van Judea, Turnus Rufus: Turnus Rufus vroeg Rabbi Akiva: "Hoe verschilt [Shabbat] van elke andere dag?"

Hij antwoordde: "Hoe verschilt de ene ambtenaar van de andere?"

"Omdat mijn heer [de Romeinse keizer] het zo wenst."

Rabbi Akiva zei: "Ook de shabbat wordt onderscheiden omdat de Heer het zo wenst."

Hij vroeg (Turnus Rufus): „Hoe weet u dat deze dag de shabbat is?"

[Rabbi Akiva] antwoordde: "De rivier de Sambation bewijst het; de ba'al ov bewijst het; het graf van je vader bewijst het, daar er op Shabbat geen rook uit opstijgt."

Rufus vraagt Rabbi Akiva hoe de Joden er zeker van zijn dat de Shabbat die ze houden eigenlijk de juiste zevende dag is sinds de schepping. Rabbi Akiva brengt drie bewijzen:

De eerste is een legendarische rivier genaamd de Sambation, die in die dagen bekend was, en die de hele week woedde, maar alleen op Shabbat rustig stroomde. Volgens de rabbijnse literatuur is de Sambation (Hebreeuws : סמבטיון) de rivier waarlangs de tien verloren stammen van Israël werden verbannen door de Assyrische koning Salmaneser V

Het tweede bewijs is dat mensen die de doden uit het hiernamaals oproepen (een vorm van hekserij beoefenen genaamd ov " Het 8e verbod is dat het ons verboden is om de beoefening van ov uit te voeren . Deze bestaat uit het branden van een bepaald type wierook en het uitvoeren van bepaalde handelingen") zijn niet in staat om de doden op Shabbat op te oproepen.

Ten slotte merkt Rabbi Akiva op hoe het graf van Turnus Rufus' eigen vader elke dag van de week rook zou uitstoten, behalve op Shabbat. Dit komt omdat de ziel van Rufus' slechte vader in Gehinnom was, maar alle zielen in dat vagevuur krijgen op Shabbat uitstel. (Historische bronnen suggereren dat de vader van Rufus "Terentius Rufus" was, een van de generaals die betrokken was bij de vernietiging van de Tweede Tempel.)

Op basis hiervan kunnen we dan ook begrijpen waarom Rosh Hashana over twee dagen moet worden gevierd. Want als de feestdag op Shabbat valt, kan er geen oordeel plaatsvinden, dus wordt het oordeel uitgesteld tot de volgende dag. Dit houdt ook verband met het feit dat wanneer Rosh Hashana op Shabbat valt, de sjofar niet wordt geblazen. Dit is helemaal niet omdat het blazen van een sjofar op Shabbat verboden is, wat in feite is toegestaan.

De eenvoudige verklaring die hiervoor wordt gegeven, is dat we bang zijn dat de persoon die de sjofar blaast deze naar de synagoge zou kunnen dragen (op een plaats zonder eruv), en dragen is verboden op Shabbat. De diepere reden is deze: het blazen op de sjofar zou "Satan in verwarring brengen". Satan is niet de drietanddragende, gehoornde demon van de onderwereld (zoals algemeen wordt aangenomen in het christendom). In plaats daarvan betekent Satan letterlijk de "iemand die zich verzet" of de "aanklager". Het is Satans taak om te dienen als de vervolger, vergelijk het met het OM, in de Hemelse Rechtbank. Het blazen van de sjofar brengt Satan in verwarring, waardoor voorkomen wordt dat hij ons te veel tegenwerkt. Op Shabbat rust het Hemelse Gerechtshof, en ook Satan heeft een vrije dag, dus het is ook niet nodig om hem in verwarring te brengen!

De eerste Shabbat

Je zou kunnen zeggen dat Rosh Hashana maar twee dagen mag duren als het op Shabbat valt; in andere jaren zou één dag voldoende zijn. Maar afgezien van het feit dat dit erg verwarrend zou zijn

aangezien deze dag in verschillende jaren verschillende lengtes zou hebben, zijn er ook andere verklaringen voor de twee dagen, waaronder dat elke dag verschillende soorten oordeel met zich meebrengt (bijvoorbeeld één dag voor zonden bein adam l 'Makom , tussen de mens en HaShem; en op een dag voor bein adam l'havero , tussen de mens en zijn medemens). Desalniettemin beschrijven onze wijzen Rosh Hashana nog steeds als één dag - een unieke, extra lange dag van 48 uur die onze wijzen yoma arichta noemden., letterlijk de "lange dag". Misschien is dit een andere reden voor de gewoonte om niet te slapen op de "eerste nacht" van Rosh Hashana. De andere reden: hoe kan iemand tijdens zijn eigen beproeving/rechtzaak doorslapen?

Ten slotte geeft het verhaal van Rabbi Akiva en Turnus Rufus ons nog een reden om Rosh Hashana over twee dagen te herdenken. Rufus vroeg Rabbi Akiva hoe hij er zo zeker van kan zijn dat de Shabbat die hij houdt inderdaad de juiste zevende dag is, die teruggaat tot de schepping. Als Rosh Hashana de dag is waarop Adam en Chava werden geschapen, dan komt het overeen met de zesde scheppingsdag. Dat betekent dat de volgende dag de zevende dag van de schepping was, en dat de tweede dag van Rosh Hashana altijd de allereerste Shabbat herdenkt. Wanneer we de tweede dag van Rosh Hashana vieren, markeren we de eerste Shabbat van Adam en Chava, en erkennen dat elke zevende dag sindsdien is gehouden en zal worden gehouden voor een volgend komend jaar.

Shana Tova u'Metuka!

Ha-Makom